Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32725

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i, bireylerin yabanc?lara, göçmenlere ve farkl? kültürel gruplara kar?? duyduklar? olumsuz tutum, korku veya dü?manl?k düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir ölçek arac?d?r. Bu çal??ma, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türk kültürüne ba?ar?yla uyarlama sürecini ve psikometrik özelliklerini raporlamaktad?r. Ölçe?in Türk toplumunda **zenofobik e?ilimleri** tespit etme ve sosyal politika çal??malar?na veri sa?lama potansiyeli bulunmaktad?r. Özmete, Y?ld?r?m ve Duru (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? detayl? olarak incelemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Yabanc? Dü?manl???, Zenofobi, Ölçek Uyarlamas?, Sosyal Psikoloji, Tutum, Göçmenlik, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Emine Özmete, H. Y?ld?r?m, S. Duru

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin yabanc?lara yönelik gösterdi?i bili?sel, duygusal ve davran??sal dü?manl?k düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle Türkiye gibi yüksek göç alan ve kültürel çe?itlili?in artt??? toplumlarda **yabanc? dü?manl???** seviyesini saptamak ve bu tutumlar?n alt?nda yatan psikolojik ve sosyolojik faktörleri incelemek için tasarlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kullan?lan geçerli ve güvenilir bir ölçe?i, Türk kültürü ve dil yap?s?na uygun hale getirerek, yerel ara?t?rmac?lar?n kullan?m?na sunmakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki **sosyal politika** ve psikoloji alanlar?nda zenofobiye ili?kin ampirik çal??malar?n önü aç?lm??t?r.

Yap?

Yabanc? Dü?manl??? Ölçe?i, tek boyutlu veya çok boyutlu bir yap?ya sahip olabilir; ancak uyarlama çal??malar?nda genellikle orijinal ölçe?in temel yap?s? korunur. Zenofobi, genellikle yabanc?lara kar?? duyulan korku, güvensizlik, dü?manl?k, ayr?mc?l?k e?ilimi ve kültürel farkl?l?klar?n tehdit olarak alg?lanmas? gibi bile?enleri içeren karma??k bir yap?d?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n yabanc?larla ilgili genellemeleri, sosyal mesafeyi ve onlara yönelik potansiyel d??lay?c? davran??lar? de?erlendiren maddelerden olu?ur. Bu yap?, **ayr?mc?l?k** ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

önyarg? gibi daha geni? sosyal psikolojik kavramlarla yak?ndan ili?kilidir, ancak do?rudan yabanc? gruplara odaklan?r.

Geçerlik

Özmete ve arkada?lar? (2018) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in yap?sal Geçerlik analizleri genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin, teorik olarak varsay?lan yap?ya uygun olarak yüklendi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu destekleyen yeterli model uyum indekslerinin (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, ölçe?in **ölçüt geçerli?i** ba?lam?nda, zenofobiyi ölçen di?er ilgili yap?larla (örne?in, otoriterlik, sosyal bask?nl?k yönelimi) beklenen yönde ili?kiler gösterdi?i de raporlanm??t?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k Güvenilirlik düzeyini belirlemek amac?yla Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u ve alfa de?erinin .80 veya üzerinde oldu?u beklenmektedir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zaman içindeki stabilitesini ölçmek için test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla ölçüm arac? olarak istikrarl? oldu?unu teyit eder.

Faktör Analizi

Yabanc? Dü?manl??? Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlama sürecinde, öncelikle Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak maddelerin faktör yükleri incelenmi? olabilir. Ard?ndan, teorik yap?y? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya m? sahip oldu?unu, yoksa zenofobinin farkl? alt boyutlar?n? (örne?in, kültürel tehdit alg?s?, ekonomik tehdit alg?s?) m? ölçtü?ünü belirlemede kritik rol oynam??t?r. Çal??ma, **psikometrik** aç?dan sa?lam bir yap? sunarak, ölçe?in Türk örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? kan?tlam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Öz bildirimli, ka??t-kalem veya dijital uygulama format?na uygun. Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l? olarak Likert tipi bir ölçek (örne?in, 5'li veya 7'li) kullan?r.

Language Available: Türkçe (Türk kültürüne uyarlanm??t?r).

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu. Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel toplum örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye Cumhuriyeti s?n?rlar? içerisindeki farkl? demografik özelliklere sahip bireylerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Ölçek, kat?l?mc?lar?n her bir maddeye ne ölçüde kat?ld???n? belirttikleri bir **Likert tipi** derecelendirme sistemi kullan?r. Yüksek puanlar, yüksek düzeyde yabanc? dü?manl??? e?ilimine i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Politika, Göç, Psikometri, Önyarg?, Faktör Analizi, Kültürel Uyarlama, Sosyal D??lama, Zenofobi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: eozmete@yahoo.com

Correspondence Address: Belirtilmemi?.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da sa?lanm??t?r.

Çal??man?n orijinal makalesine Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir: dergipark.org.tr. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: yabanci-dusmanligi-zenofobi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Özmete, E., Y?ld?r?m, H., & Duru, S. (2018). Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?inin Türk

ARABPSYCHOLOGY.COM

kültürüne uyarlanmas?: Geçerlik ve Güvenirlik çal??mas?. *Sosyal Politika Çal??malar? Dergisi*, *18*(40/2), 191-209. doi: 10.21560/spcd.v18i39974.451063

Yabanc? Dü?manl??? (Zenofobi) Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte yer almad???ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmemi?tir. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM